

Насоки за поддържане на квалификацията на експертите по медицинска физика

Експертът по медицинска физика се признава отделно за всяка от трите области – лъчелечение, нуклеарна медицина и образна диагностика, съгласно чл. 17 от Наредба №2 на МЗ от 5 февруари 2018 г. за условията и реда за осигуряване защита на лицата при медицинско облъчване (ДВ бр.13/9.02.2018 г.).

I. Придобиване на квалификацията експерт по медицинска физика

За придобиване на тази квалификация, лицето отговаря на следните изисквания:

1. Придобрита специалност „Медицинска радиологична физика“ (Съгласно Наредба № 1 от 22 януари 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването).
2. Пет години професионален опит в съответната област, удостоверено чрез документи.

II. Поддържане на квалификацията експерт по медицинска физика

След придобиване на квалификацията експерт по медицинска физика, лицето започва събиране на кредитни точки съгласно насоките по т. III. На всеки пет години от придобиването на квалификацията се предоставят документи, доказващи изпълнението на тези насоки. За поддържане на квалификацията експерт по медицинска физика са спазени следните изисквания:

1. Изпълнение на насоките за продължаващо медицинско обучение (ПМО) от т. III.
2. Членство в сдружение БДБФИ.

III. Насоки за ПМО

Експертът по медицинска физика води досие, в което включва всички документи, удостоверяващи дейностите по ПМО. За период от 5 години трябва да бъдат получени най-малко 250 кредитни точки по четири вида дейности, изброени в таблицата по-долу. **За дейностите „1. Обучение“ и „2. Практическа и научноизследователска дейност“ се признават по не повече от 110 точки за периода, а за дейностите „3. Преподавателска дейност“ и „4. Публикации“ - по не повече от 80 точки.** В отделна година кредитните точки трябва да бъдат най-малко 30. Точки се признават само за събития, свързани с поддържане и повишаване на квалификацията в областта на медицинската радиологична физика.

1. ОБУЧЕНИЕ	Кредитни точки
1.1 Участие в курсове, семинари, лекции, работни срещи, уебинари, интерактивно обучение в интернет (e-learning)	1 т./час
Положен успешно взет изпит със сертификат	кредитните точки се удвояват
1.2. Участие в научен форум (за представяне на доклади и постери се добавят допълнително точки съгл. параграфи 4.4. и 4.5.)	5 т./ден при международен форум 4 т./ден при национален форум с международно

	участие 3 т./ден при национален форум
1.3. Получаване на докторска степен	30 т. еднократно
1.4. Получаване на удостоверение за правоспособност на „Квалифициран експерт по радиационна защита“ в областта „използване на ИЙЛ за медицински цели“	8 т. еднократно
2. ПРАКТИЧЕСКА И НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ	
2.1. Участие/ръководство на научно-изследователски или инвестиционен проект в съответната област на специалността	25 т./проект при ръководство 10 т./проект при участие
2. 2. Въвеждане на нова технология, разработка на нови методи, доказано с разработен протокол	15 т./протокол при участие в международен колектив 8 т./протокол при участие в български колектив
2. 3. Разработване на техническо ръководство, протокол за работа, инструкция за работа с нов апарат и др.	4 т./документ
2. 4. Участие в обучение на работното място, достоверно чрез списък на участниците и подписите им	1 т./час при участие като слушател
2. 5. Посещение на друго лечебно заведение с цел практическо обучение, доказано с писмо от обучаващия	3 т./ден
2. 6. Участие в разработването на стандарти или нормативни документи	6 т./документ
2. 7. Участие в организация на научни форуми	20 т. за председателство на организационен / научен комитет на международен форум. 10 т. за участие в организационен/научен комитет на международен форум. 10 т. за председателство на организационен / научен комитет на национален форум. 5 т. за участие в организационен / научен комитет на национален форум.
2. 8. Участие в ръководството на БДБФИ или друга професионална организация	5 т./годишно
2. 9. Участие в работни групи и други дейности по професионални въпроси на БДБФИ или друга професионална организация	3 т./годишно
3. ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ	
3.1. Ръководство на докторант	10 т. на година
3.2. Ръководство на дипломант	8 т. на дипломант

3.3. Изнасяне на лекции или провеждане на упражнения в професионалната област	3 т./час при нов курс 2 т./час при повторение
3.4. Изнасяне на поканена лекция на научен форум	6 т./лекция при международен форум 3 т./лекция при национален форум
3.5. Практическо обучение на специализанти по определен модул от специалност в системата на СДО	4 т./специализант на месец
3.6. Провеждане на обучение на работното място, удостоверено чрез списък на участниците и подписите им	3 т./час при изготвена презентация 2 т./час без изготвена презентация
3.7. Участие в изпитна комисия в професионалната област в университет или научна организация, провеждаща обучение на студенти или специализанти	2 т./участие
4. ПУБЛИКАЦИИ	
4.1. Самостоятелна публикация на книга	50 т.
4.2. Съавтор или редактор на книга или учебно пособие в съавторство	25 т. при международен колектив 10 т. при български колектив
4.3. Съавтор на статия в научно списание	15 т./статия в списание с IF 8 т./статия в списание без IF
4.4. Съавтор на статия в сборник от научен форум	8 т./статия при международен форум 5 т./статия при национален форум
4.5. Участие в научен форум с устен доклад или постер (доказано с резюме или програма от форума)	4 т./участие при международен форум 2 т./участие при национален форум
4.6. Рецензент на научен труд (книга или дисертация)	5 т./ труд
4.7. Рецензент на дипломна работа	2 т./дипл. работа
4.8. Рецензент в научно списание	2 т./рецензия в списание с IF 1 т./рецензия в списание без IF

- Точки се получават само при предоставяне на сертификат или доказателство за участие.
- Ако събитието е кредитирано от международна или национална професионална организация, се приемат кредитните точки от сертификата. Ако не е кредитирано, се оценява по описаната в таблицата схема.
- При участие в научен форум с постер или устен доклад, кредитните точки за участието се сумират с точките от параграф „1. Обучение / 1.2. Участие в научен форум“ за същото събитие.
- При участие в научен форум с постер или устен доклад и с публикация на статия в сборник от форума, кредитните точки за статията се сумират с кредитните точки за участието с постер или устен доклад, както и с точките от параграф „1. Обучение / 1.2. Участие в научен форум“ за същото събитие.
- При отсъствие от работа по майчинство, здравословни или други причини за продължителен период от време (над 6 месеца), срокът за събиране на кредитни точки се удължава с периода на отсъствието, но не повече от 2 години, при липса на активна дейност. При по-дълъг период на отсъствие и липса на активна дейност, кандидатът трябва да започне събиране на кредитни точки отначало след завръщане на работа.
- Процесът на точкуване е динамичен и подлежи на промяна във времето.

Сдружение БДБФИ сформира комисия с доброволно участие, която подпомага дейността на НЦРРЗ с оценяването на всяка отделна кандидатура както за придобиване на званието Експерт по медицинска физика, така и за поддържането му. Комисията включва пет души, медицински физици със специалност „Медицинска радиологична физика“, представители на всяко от трите направления лъчелечение, образна диагностика и нуклеарна медицина. Съставът на комисията се предлага от Управителния съвет и се приема с обикновено мнозинство на Общото събрание на сдружението веднъж на 5 години.

Настоящите критерии са разработени въз основа на изискванията на Директива 2013/59/ЕВРАТОМ и на препоръките на Европейската комисия и Европейската федерация на организациите по медицинска физика (EFOMP):

1. ДИРЕКТИВА 2013/59/ЕВРАТОМ НА СЪВЕТА от 5 декември 2013 година за определяне на основни норми на безопасност за защита срещу опасностите, произтичащи от излагане на йонизиращо лъчение.
2. European commission. Radiation Protection No 174. European guidelines on medical physics expert, 2014.
3. The European Federation of Organisations for Medical Physics Policy Statement No. 10.1: Recommended Guidelines on National Schemes for Continuing Professional Development of Medical Physicists. Physica Medica, 2016, 32, 7-11.

При изработката на критериите са отчетени схемите за продължаващо обучение на квалифицирания експерт в други страни, обобщени в следната обзорна статия: Round WH. Continuing professional development systems for medical physicists: a global survey and analysis. Phys Med. 2013 May;29(3):261-72.